

WARTOŚĆ XXII

Wartość i znaczenie dzieciństwa

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Rozwój emocjonalny

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Poznawanie sfery uczuciowej

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Poznanie własnej osobowości przez sięganie do przeżyć z dzieciństwa

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Charakterystyka głównych etapów wieku dziecięcego: wiek prenatalny, niemowlęctwo, wiek przedszkolny, wiek szkolny – do okresu dojrzewania.
- Potrzeba miłości w życiu dziecka i jej odwzajemnianie.
- Uczucia przynależą do natury człowieka.

2.5. ZADANIA DLA DZIECKA, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Pomiędzy dzieciństwem a wiekiem dorastania i dojrzewania trwa ciągłość biologiczna, historyczna i emocjonalna.
- Poczucie bezpieczeństwa w wieku dziecięcym wpływa na stan psychiki ucznia.
- Każde dziecko ma prawo do przeżywania wartości wieku dziecięcego.

Zasady

- Szanuję i dziękuję rodzicom za dar życia.
- Kocham moje rodzeństwo i pozytywnie jestem nastawiony do innych dzieci.
- Mam pozytywny kontakt z małymi dziećmi.

Program wychowawczy > Klasa 0 > Wartość XXII > Wartość i znaczenie dzieciństwa

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Każde dziecko wychowuje się i kształtuje w atmosferze miłości¹.
- Wszystkie dzieci mają prawo do jednakowej miłości rodziców.
- Okres dzieciństwa rzutuje na całe emocjonalne życie człowieka.
- W rodzinie wielodzietnej następuje szybsze i głębsze uspołecznienie dziecka.

Zasady

- Kocham moje dzieci miłością odpowiedzialną.
- Wychowuję nasze dzieci dla innych, dla nich samych, nie dla nas – rodziców.
- Zapewniam moim i wszystkim innym dzieciom poczucie bezpieczeństwa.
- Stosujemy metody wychowawcze: dialog, dobry przykład, odpowiedzialność za każdy dzień dziecka, wspólne odkrywanie wartości i wdrażanie ich w życie.

2.7. ZADANIA DLA PRZEDSZKOŁA, WYCHOWAWCY

Normy

- Okres dzieciństwa wychowanków trwale kształtuje właściwości charakterologiczne.
- Znajomość dzieciństwa wychowanków pomaga zrozumieć ich obecne zachowania.
- Właściwe relacje z dzieckiem świadczą o bogactwie duchowym dorosłego człowieka.

Zasady

- W szkole staram się wprowadzić właściwe relacje pomiędzy starszymi i młodszymi uczniami.
- Na moich wychowanków patrzę z perspektywy mojej rodziny. Traktuję ich jak własne dzieci.
- Wyodrębniam różnice charakterologiczne wychowanków i różnice w ich indywidualnym rozwoju.
- Stosuję zasady psychologii rozwojowej, pomagam wychowankom w przechodzeniu z jednego okresu rozwojowego do drugiego (z dzieciństwa do wieku młodzieńczego).

¹ „Wychowawcze oddziaływanie rodziców jest tak ważne, że trudno je czymkolwiek zastąpić. Do rodziców należy bowiem stworzenie takiej atmosfery rodzinnej, przepojonej miłością i szacunkiem dla Boga i ludzi, która sprzyjałaby spójnemu osobowemu i społecznemu wychowaniu dzieci. Dlatego rodzina jest pierwszą szkołą cnót społecznych potrzebnych każdemu społeczeństwu”. DWCH 3.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Dzieci rysują drzewo genealogiczne swojej rodziny. Jest to dobra okazja, aby wspólnie z rodzicami przypomnieć sobie o dalszych członkach rodziny, poznać zabawne anegdoty z ich życia, a niekiedy trudne wydarzenia, które były ich udziałem. Znajomość historii własnej rodziny wzmacnia u dziecka poczucie przynależności do niej.

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Rozwój emocjonalny człowieka przebiega we właściwy sposób. Dzieci mają poczucie swojej wartości² oraz poczucie bezpieczeństwa. Szanują i dobrze wspominają okres dziecięcy własnego życia³. Akceptują i umiejętnie kontaktują się z innymi dziećmi. W odpowiednim wieku potrafią „zrezygnować” z praw i przywilejów wieku dziecięcego. Szanują rodziców i okazują im wdzięczność za szczęśliwe dzieciństwo.

2.10. ZAGROŻENIA

Często dorastające dzieci są obciążone kompleksami wyniesionymi z okresu wczesnego dzieciństwa. Istnieje ryzyko przeniesienia, przedłużenia okresu dzieciństwa na wiek młodzieńczy. Powraca się do niego poprzez brak odpowiedzialności, niechęć do podejmowania dorosłych decyzji. Traktuje się dzieciństwo jako jedyny, szczęśliwy okres w życiu. Zagrożeniem może również być niechęć do dzieci, nieuzasadniona agresja do młodszego rodzeństwa. Pojawia się niezdrowa rywalizacja wśród rodzeństwa. Młodzież często wykazuje egoistyczne nastawienie i egoistyczne wymagania wobec innych (rodziców, rodzeństwa, kolegów).

² „Troszcząc się o każde dziecko przychodzące na świat i otaczając je czułą i rzetelną opieką, Kościół wypełnia swoje podstawowe posłannictwo; powołany jest bowiem do objawienia i przedstawienia na nowo w dziejach przykładu i przykazania Chrystusa Pana, który postawił dziecko w samym centrum Królestwa Bożego, mówiąc: «Dopuszczcie dzieci i nie przeszkadzajcie im przyjść do Mnie; do takich bowiem należy Królestwo Niebieskie»”. Jan Paweł II, *Z nauczania Ojca Świętego o miłości, małżeństwie, rodzinie. Przyszłość idzie przez rodzinę*, red. M. Węclawski, Poznań 1983, s. 58.

³ „Żaden okres naszego życia nie jest zamknięty sam dla siebie. Dzieciństwo wnosi nawyki i przyzwyczajenia w wiek młodzieńczy, pełen emocji i pragnień, ten z kolei swoim entuzjazmem ubogaca rozważny wiek dojrzały, jego zaś bogactwo owocuje doświadczeniem i mądrością starości”. *Człowiek – osoba – pleć*, dz. cyt., s. 126.